

Kitabu cha Danieli - Nambari mia moja hamsini na nane

Kufunua Maono: Kuelewa Siku za Maombolezo katika Danieli

Jeff Pippenger

2024-03-25

Katika mwaka wa tatu wa Koreshi mfalme wa Uajemi, jambo lilifunuliwa kwa Danieli, aliyeitwa Belteshaza; na jambo hilo lilikuwa la kweli, lakini wakati uliowekwa ulikuwa mrefu; naye akalielewa jambo hilo, naye akapata ufahamu wa maono hayo. Katika siku zile mimi, Danieli, nilikuwa nikiomboleza majuma matatu kamili. Sikula chakula kitamu, wala nyama wala divai havikuvingia kinywani mwangu, wala sikujipaka mafuta kabisa, hata majuma matatu yote yalipotimia. Na siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kwanza, nilipokuwa kando ya mto mkuu, uitwao Hidekeli. Danieli 10:1-4.

Wakati wa siku tatu na nusu za kiishara za Ufunuo sura ya kumi na moja, wakati ambapo mashahidi wawili wamekufa barabarani, “kitu” kinafunuliwa kwa Belteshaza. Alikuwa tayari ameelewa “maono” (mareh), kwa maana katika sura ya tisa, Gabrieli alikuwa amekwisha kuja na kumpa ufahamu wa maono hayo.

Naam, nilipokuwa nikisema katika maombi, yule mtu Gabrieli, niliyemwona katika maono hapo mwanzo, akiwa amefanywa kuruka upesi, akanigusa karibu na wakati wa sadaka ya jioni. Akanifahamisha, akanena nami, akasema, Ee Danieli, sasa nimetoka ili nikupe hekima na ufahamu. Mwanzo wa dua zako, amri ilitoka, nami nimekuja ili nikuonyeshe; kwa maana wewe unapendwa sana; basi, zingatia neno, na ufahamu maono. Danieli 9:21-23.

“mtu Gabrieli, ambaye” Danieli “alikuwa amemwona katika maono hapo mwanzo,” anarejelea “chazon,” maono ya historia ya kinabii, ambayo yalikuwa yakirejelea Gabrieli akimfasiria Danieli maono ya falme za unabii wa Biblia katika sura ya nane. Lakini “maono,” ambayo Danieli alipaswa kuyafikiri katika sura ya tisa, yalikuwa ni “mareh,” maono ya mwonekano. Kisha Gabrieli anampa Danieli mgawanyo wa kihistoria wa unabii wa ile miaka elfu mbili na mia tatu.

Sura ya tisa ilitimizwa katika mwaka wa kwanza wa Darius. Aliposema Belteshazzar kwamba alikuwa "amefahamu maono," katika "mwaka wa tatu wa Cyrus," alikuwa ameelewa maono ya "mareh" kwa miaka miwili. Kile ambacho Belteshazzar alikuja kuelewa katika "siku zile" za maombolezo kilikuwa "jambo," yaani neno la Kiebrania "dabar," na kilikuwa cha muda mrefu, kwa kuwa wakati uliowekwa ulikuwa miaka elfu mbili mia tano na ishirini.

Danieli alikuwa tayari ameelewa baadhi ya "jambo", kwa maana alikuwa akiomba sala ya Walawi ishirini na sita katika sura ya tisa, nayo ndiyo sala ya "jambo" hilo. Kulikuwa na nuru iliyoongezeka juu ya "mara saba", ambayo Belteshazzar alikuja kuelewa wakati wa siku ishirini na moja za maombolezo, na kuongezeka kwa nuru juu ya "mara saba" katika siku hizo za maombolezo kulikuwa kielelezo cha kuongezeka kwa nuru juu ya "mara saba" mwaka 1856. Wamileraiti pia hapo awali walijua kuhusu "mara saba", kwa kuwa walikuwa wamelitangaza,

lakini kulikuwa na nuru ya ziada iliyopaswa kuwajaribu katika wakati hasa wa historia yao walipohamia kutoka harakati ya Wafiladelfia hadi ile ya Walaodikia.

Siku za maombolezo za Belteshaza zinafanana na historia ya kinabii ya wakati ambapo harakati ya Filadelfia ilipobadilika na kuwa harakati ya Laodikia mwaka 1856, na kisha kuwa kanisa la Waadventista wa Laodikia mwaka 1863. Historia ya Belteshaza na ya Wamilerite kuhusu nuru iliyoongezwa juu ya “nyakati saba,” inapatana na mpito wa harakati ya Laodikia ya malaika wa tatu kuelekea harakati ya Filadelfia ya wale mia moja na arobaini na nne elfu, na katika siku za maombolezo, yaani, wakati wa kukawia, ambapo nuru iliyoongezwa juu ya “nyakati saba,” ilipaswa kufunuliwa.

Belteshazzar anawakilisha mjumbe na harakati kwa wakati mmoja. Katika siku za maombolezo yake, mjumbe anapaswa kuelewa lile "jambo," ambalo ni Ukweli, na kisha awasilishe lile "jambo" kwa harakati, wakati Michael anapowafufua mashahidi wawili mwaka 2023.

Neno la Kiebrania "mareh" (maono ya mwonekano wa Kristo), ambalo Danieli anatajwa kuwa analielewa katika mstari wa kwanza, linatokea mara nne katika maono ya mwisho ya Danieli. Mara mbili limetafsiriwa kama "maono," na mara mbili kama "mwonekano." Mara ya kwanza Danieli anatumia neno hilo katika mstari wa kwanza, anaonyesha kwamba alielewa "maono," lakini marejeo mengine matatu yanaonyesha Danieli akiyapitia maono hayo. Katika mstari wa sita, uso wa Kristo ulikuwa "kama 'mwonekano' wa umeme."

Na siku ya ishirini na nne ya mwezi wa kwanza, nalikuwa kando ya mto mkubwa, ndio Hidekeli; Ndipo nikaainua macho yangu, nikatazama, na tazama, mtu mmoja amevaa kitani, viuno vyake vimefungwa kwa dhahabu safi ya Uface; Mwili wake nao ulikuwa kama zabarajadi, na uso wake kama mwonekano wa umeme, na macho yake kama taa za moto, na mikono yake na miguu yake kama rangi ya shaba iliyong'arishwa; na sauti ya maneno yake ilikuwa kama sauti ya mkutano mkubwa. Nami, Danieli, nikaona maono peke yangu; maana wale watu waliokuwa pamoja nami hawakuyaona maono hayo; lakini tetemeko kubwa liliwashika, hata wakakimbilia ili kujificha. Kwa hiyo nikaachwa peke yangu, nikayaona maono haya makuu, wala hakubaki nguvu ndani yangu; maana uzuri wangu ulibadilika ndani yangu kuwa uharibifu, wala sikuona nguvu yoyote ikibaki ndani yangu. Danieli 10:4-8.

Kuna neno lingine la Kiebrania linalotafsiriwa kama "maono", ambalo tutalishughulikia baada ya kuweka wazi baadhi ya sifa za neno la Kiebrania "mareh". Katika aya zilizotangulia ni neno "mwonekano", yaani neno la Kiebrania "mareh". Neno hilo hilo linatafsiriwa kama "maono" katika aya ya kumi na sita. Katika aya ya kumi na sita, maono ya Kristo yalimhuzunisha Danieli.

Na tazama, mmoja kama mfano wa wana wa binadamu aliniguza midomo yangu; ndipo nikaufungua kinywa changu, nikanena, nikamwambia yule aliyesimama mbele yangu, Ee bwana wangu, kwa sababu ya maono hayo majonzi yangu yamenigeukia, nami nimebaki bila nguvu. Danieli 10:16.

Neno la Kiebrania linalotafsiriwa kama "sorrows," linamaanisha bawaba, na "maono" ya kuonekana kwa Kristo ambayo Danieli aliona katika aya hiyo yaligeuza bawaba. "Bawaba" katika unabii huwakilisha hatua ya mgeuko.

Kuna masomo ya kujifunza kutokana na historia iliyopita; na tunahimizwa kuyazingatia, ili wote waelewe kwamba Mungu anafanya kazi kwa njia zile zile sasa kama alivyofanya siku zote. Mkono wake unaonekana katika kazi yake na miongoni mwa mataifa sasa, sawa kabisa kama ambavyo imekuwa tangu injili ilipotangazwa kwa mara ya kwanza kwa Adamu huko Edeni.

"Kuna nyakati ambazo ni migeuko muhimu katika historia ya mataifa na ya kanisa. Katika maongozi ya Mungu, wakati misukosuko mbalimbali inapowadia, nuru ya wakati huo hutolewa. Ikipokelewa, kuna maendeleo ya kiroho; ikikataliwa, kufifia kwa kiroho na maangamizi hufuata. Bwana, katika Neno Lake, amefunua kazi shupavu ya injili kama ilivyotekelezwa zamani, na itakavyotekelezwa wakati ujao, hata hadi kwenye pambano la mwisho, wakati mawakala wa Shetani watakapofanya harakati yao ya mwisho ya ajabu." Bible Echo, Agosti 26, 1895.

Aya ya kumi na sita inawakilisha hatua ya mgeuko katika historia ambayo Belteshazzari anawakilisha. Ni hatua ya mgeuko kwa pembe ya Kirepublican (taifa) na kwa pembe ya Kiprotestanti (kanisa). Inawakilisha mgogoro, na inawakilisha hatua ambapo nuru maalumu kwa ajili ya historia hiyo inatolewa. Hatua ya mgeuko kwa Danieli ilitokea wakati Danieli alikuwa "ameguswa," mara ya pili kati ya mara tatu. Danieli angeguswa mara tatu, na mara ya pili alipoguswa ilikuwa hatua ya mgeuko kwa Danieli, na hatua hiyo ya mgeuko ilikuwa mara ya pili kati ya mara tatu ambazo Danieli aliona ono la "mareh".

Na tazama, mmoja kama mfano wa wana wa binadamu aliniguza midomo yangu; ndipo nikaufungua kinywa changu, nikanena, nikamwambia yule aliyesimama mbele yangu, Ee bwana wangu, kwa sababu ya maono hayo majonzi yangu yamenigeukia, nami nimebaki bila nguvu. Danieli 10:16.

Tutashughulikia miguso mitatu hivi karibuni. Mara ya kwanza kati ya mara nne ambazo Danieli alilitumia neno "mareh" ilikuwa ushuhuda wake kwamba alielewa maono, na marejeo matatu ya mwisho yanabainisha uzoefu wake alipoona kwa kweli mwonekano huo. Mara ya tatu anapotaja maono ya mwonekano huo ni katika aya ya kumi na nane, ambapo anaguzwa kwa mara ya tatu.

Ndipo akaja tena mmoja aliyekonekana kama mtu, akanigusa, akanitia nguvu. Danieli 10:18.

Kwa mguso wa pili, katika mstari wa kumi na sita, ambao ni rejeo la pili kwa maono ya "marah", nguvu zake zimeondoka, lakini kwa mguso wa tatu, nguvu zake zimerejeshwa. Katika mstari ya kumi, kumi na sita, na kumi na nane Danieli anaguswa. Katika mstari wa sita, Danieli anaona mwonekano wa Kristo, kisha Gabrieli, na katika mstari wa kumi, Gabrieli anamgusa Danieli kwa mara ya kwanza.

Ndipo nikainua macho yangu, nikaona, na tazama, mtu mmoja aliyekuwa amevaa kitani, ambaye viuno vyake vilikuwa vimefungwa kwa dhahabu safi ya Uphazi; na mwili wake ulikuwa kama zabarajadi, na uso wake kama mfano wa umeme, na macho yake kama taa za moto, na mikono yake na miguu yake kama rangi ya shaba iliyosuguliwa sana, na sauti ya maneno yake kama sauti ya umati mkubwa. Nami, Danieli, peke yangu nikaona maono hayo; kwa maana watu waliokuwa pamoja nami hawakuyaona maono hayo; lakini tetemeko kuu

liliwaangukia, hata wakakimbia na kujificha. Basi nikaachwa peke yangu, nikayaona maono haya makuu, wala hapakusalia nguvu ndani yangu; kwa maana uzuri wangu uligeuzwa ndani yangu kuwa uharibifu, nami sikubakiza nguvu zozote.

Lakini nikasikia sauti ya maneno yake; na niliposikia sauti ya maneno yake, ndipo nililala usingizi mzito kifudufudi, uso wangu ukielekea chini. Na tazama, mkono ukanigusa, ukaniinua nipige magoti na kutegemea vitanga vya mikono yangu. Naye akaniambia, Ee Danieli, mtu apendwaye sana, yafahamu maneno nikuambiayo, ukasimame wima; maana sasa nimetumwa kwako. Naye alipokwisha kunena neno hilo nami, nikasimama nikitetemeka. Ndipo akaniambia, Usiogope, Danieli; kwa maana tangu siku ya kwanza ulipoweka moyo wako ili ufahamu, na kujinyenyekeza mbele za Mungu wako, maneno yako yalisikiwa, nami nimekuja kwa sababu ya maneno yako. Lakini mkuu wa ufalme wa Uajemi alinipinga muda wa siku ishirini na moja; lakini tazama, Mikaeli, mmoja wa wakuu wa kwanza, akaja kunisaidia; nami nikakaa huko pamoja na wafalme wa Uajemi. Sasa nimekuja kukufahamisha yatakayowapata watu wako katika siku za mwisho; kwa maana maono haya bado ni kwa siku nyingi. Danieli 10:5–14.

Kisha katika aya ya kumi na sita, Danieli anaguswa mara ya pili, anapooni maono ya Kristo.

Naye alipokwisha kunena nami maneno kama hayo, niliitamisha uso wangu chini, nikawa bubu. Na tazama, mmoja aliyefanana kwa mfano na wana wa wanadamu akagusa midomo yangu; ndipo nikafungua kinywa changu, nikasema na kumwambia yeye aliyesimama mbele yangu, Ee bwana wangu, kwa sababu ya maono hayo huzuni zangu zimenijia, wala sikuwa na nguvu hata kidogo. Maana mtumishi wa bwana wangu huyu awezaaje kusema na bwana wangu huyu? kwa maana mimi, mara hiyo hiyo, sikuwa na nguvu iliyobaki ndani yangu, wala hapakuwa na pumzi iliyobaki ndani yangu. Danieli 10:15–17.

Kisha Danieli anaguswa kwa mara ya tatu, wakati wa kuonekana kwa Gabrieli, si Kristo.

Ndipo akaja tena mtu mmoja mwenye mfano wa mwanadamu, akanigusa, akanitia nguvu, akasema, Ee mtu uliyependwa sana, usiogope; amani iwe kwako; uwe na nguvu, naam, uwe na nguvu. Alipokwisha kusema nami, nikatiwa nguvu, nikasema, Bwana wangu na aseme; maana umenitia nguvu. Ndipo akasema, Je, wajua kwa nini nimekuja kwako? Na sasa nitarudi kupigana na mkuu wa Uajemi; na nitakapondoka, tazama, mkuu wa Uyunani atakuja. Lakini nitakuonyesha kile kilichoandikwa katika maandiko ya kweli; wala hakuna anayesimama nami katika mambo haya, ila Mikaeli, mkuu wenu. Danieli 10:18-21.

Danieli aliguswa mara tatu, na mara ya kwanza na ya tatu aliguswa na malaika Gabrieli. Mara ya pili aliguswa na Kristo. Danieli alitumia neno lilelile la Kiebrania mara nne, lakini mara ya kwanza kati ya hizo nne, katika aya ya kwanza, alikuwa akisema kwamba alielewa "maono." Kuelewa ukweli ni muhimu, lakini si sawa na kupata uzoefu wa ukweli, kama alivyofanya zile mara nyingine tatu.

Siku za maombolezo za Danieli zilipomalizika alipewa uzoefu wa maono hayo, ambayo alikuwa ameyaelewa kabla ya siku zake za maombolezo kumalizika. Uzoefu huo una hatua tatu, zinazowakilishwa na miguso mitatu. Miguso ya kwanza na ya mwisho ilitekelezwa na Gabrieli, na

mguso wa kati ulitekelezwa na Kristo. Miguso ya kwanza na ya mwisho iliwakilisha herufi ya kwanza na ya mwisho za alfabeti ya Kiebrania. Katika hatua hiyo ya pili, Danieli anatambua hali yake kama mwenye dhambi mwasi mbele ya Bwana wake, na hivyo mguso wa kati unawakilisha uasi, kama unavyowakilishwa na herufi ya kumi na tatu ya alfabeti ya Kiebrania.

Lakini Petro hakuwa sasa akijali kuhusu mashua wala shehena. Muujiza huu, kuliko mingine yote aliyowahi kushuhudia, ulikuwa kwake dhihirisho la nguvu za Mungu. Ndani ya Yesu alimwona Yule anayeshikilia uumbaji wote chini ya mamlaka yake. Uwepo wa uungu ulifunua kutokutakatifu wake mwenyewe. Upendo kwa Bwana wake, aibu kwa kutokuamini kwake, shukrani kwa kujishusha kwa Kristo, na zaidi ya yote, hisia ya uchafu wake mbele ya utakatifu usio na mipaka, vilimlelea. Wakati wenzake walipokuwa wakihakikisha yaliyomo ndani ya wavu yapo salama, Petro akaanguka miguuni pa Mwokozi, akasema, 'Niondokee; kwa maana mimi ni mtu mwenye dhambi, Ee Bwana.'

Uwepo uleule wa utakatifu wa kimungu uliomsababisha nabii Danieli aanguke kama mfu mbele ya malaika wa Mungu. Akasema, 'Uzuri wangu ulibadilika ndani yangu kuwa uozo, wala sikusalia na nguvu.' Hivyo Isaya alipoona utukufu wa Bwana, akapaza sauti, 'Ole wangu! kwa maana nimeangamia; kwa kuwa mimi ni mtu wa midomo michafu, nami nakaa katikati ya watu wa midomo michafu; kwa maana macho yangu yamemwona Mfalme, Bwana wa majeshi.' Danieli 10:8; Isaya 6:5. Ubinadamu, pamoja na udhaifu na dhambi zake, uliwekwa dhahiri ukilinganishwa na ukamilifu wa uungu, naye akajihisi amepungukiwa kabisa na asiye mtakatifu. Hivyo ndivyo imekuwa kwa wote waliopewa kuona ukuu na adhama ya Mungu.

"Petro akapaza sauti, 'Ondoka kwangu; kwa maana mimi ni mtu mwenye dhambi;' lakini akashikamana na miguu ya Yesu, akihisi kwamba hawezi kutengana Naye. Mwokozi akajibu, 'Usiogope; tangu sasa utakuwa ukivua watu.' Ilikuwa baada ya Isaya kuona utakatifu wa Mungu na kutostahili kwake mwenyewe ndipo akaaminiwa ujumbe wa kimungu. Ilikuwa baada ya Petro kuongozwa hadi kujikana nafsi na kutegemea nguvu za Mungu ndipo alipoupokea mwito wa kazi yake kwa ajili ya Kristo." *The Desire of Ages*, 246.

Njozi ya "mareh" ni njozi ya kuonekana kwake Kristo, lakini malaika Gabrieli anawakilishwa na mara ya pili na ya nne Danieli alipotumia neno hilo. Mara ya kwanza ilikuwa kauli kwamba Belteshaza alielewa njozi hiyo, lakini mara tatu za mwisho zinawakilisha Danieli akiipitia njozi hiyo. Mara tatu ambazo Danieli anaipitia njozi hiyo, pia anaguswa.

Mara ya kwanza alipoguswa na Gabrieli ilikuwa baada ya kuona maono ya Kristo aliyemtukuzwa, na uzoefu huo ulimwacha katika "usingizi mzito kifudufudi, na uso wangu ukiuelekea nchi." Maono hayo yalikuwa yamesababisha utengano, kwa kuwa wale waliokuwa pamoja naye "hawakuyaona maono; bali tetemeko kubwa liliwaangukia, hata wakakimbia kujificha." Katika masikitiko ya kwanza, Yeria "aliketiki peke yake, kwa sababu ya mkono wa Mungu," na katika Belteshazzar "hakubaki nguvu" "kwa kuwa" "uzuri wangu ulibadilishwa ndani yangu kuwa uozo, nami" "sikubaki na nguvu."

Mara tu Gabrieli alipomgusa kwa mara ya kwanza, akamweka Danieli kwenye magoti na viganja vya mikono yake. Kisha akamwamuru Danieli aelewe maneno aliyoyasema na asimame; naye akafanya hivyo, ingawa alikuwa akitetemeka. Ndipo Gabrieli akampa Danieli maelezo ya

kilichotokea katika siku ishirini na moja za maombolezo ya Danieli. Akaeleza kuwa baada ya kupambana na wafalme wa Uajemi kwa siku hizo ishirini na moja, Mikaeli alishuka kutoka mbinguni kuingia vitani, kisha Gabrieli akaja kujibu maombi ya Danieli na kumweleza Danieli "yatakayowapata watu wako katika siku za mwisho." Mikaeli aliposheka kutoka mbinguni, Gabrieli alitumwa kumweleza Danieli siku za mwisho.

Ufafanuzi wa Gabrieli ulitolewa kwa Danieli mwishoni mwa siku ishirini na moja za kuomboleza; katika matumizi ya kanuni ya mstari juu ya mstari ya Ufunuo sura ya kumi na moja, mwisho huo unaashiria wakati ambapo Ezekeieli katika sura ya thelathini na saba anaamriwa mara mbili kutabiri juu ya mifupa mikavu, ili kuwainua manabii wawili kutoka makaburini mwao. Hili hutokea wakati Mikaeli anaposhuka kutoka mbinguni na kufufua mwili wa Musa, huku akikataa kuingia katika mabishano na Shetani katika kitabu cha Yuda. Danieli bado ataguzwa mara mbili zaidi baada ya Gabrieli kumpa muhtasari wa siku za maombolezo.

Baada ya Gabrieli kumaliza, Danieli "akainamisha uso wake kuelekea chini, akawa bubu," kisha Kristo Mwenyewe "akazigusa" "midomo" ya Danieli, ndipo Danieli "akafungua" "kinywa" chake, "akanena, akamwambia yeye aliyesimama mbele yangu, Ee bwana wangu, kwa sababu ya maono haya huzuni zangu zimenijia, nami sijabaki na nguvu. Kwa maana mtumishi wa bwana wangu huyu awezaje kusema na bwana wangu huyu? kwa maana kwangu mimi, mara hiyo hiyo hakukubaki nguvu ndani yangu, wala pumzi haikusalia ndani yangu."

Uzoefu wa kumwona na kuzungumza na Kristo ulimnyenyekeza Danieli hadi mavumbini. Alikuwa bubu, na angalibaki hivyo kama Kristo asingegusa midomo yake, kama vile midomo ya Isaya ilivyoguswa na mkaa wa moto kutoka madhabahuni.

Tutaendelea na somo hili katika makala inayofuata.

Isaya alipoona ufunuo huu wa utukufu na enzi ya Bwana wake, alilemewe na hisia ya usafi na utakatifu wa Mungu. Iliyokuwa kali tofauti kati ya ukamilifu usio na kifani wa Muumbaji wake, na mwenendo wa dhambi wa wale ambao, pamoja naye, kwa muda mrefu walikuwa wamehesabiwa miongoni mwa watu wateule wa Israeli na Yuda! "Ole wangu!" akalia; "kwa maana nimeangamia; kwa kuwa mimi ni mtu mwenye midomo michafu, nami ninakaa kati ya watu wenye midomo michafu; kwa maana macho yangu yamemwona Mfalme, Bwana wa majeshi." Aya ya 5. Akiwa, kana kwamba, amesimama katika nuru kamili ya uwepo wa Mungu ndani ya patakatifu pa ndani, alitambua kwamba kama angeachwa katika upungufu na kutokuwa na ufanisi wake mwenyewe, hangeweza kabisa kutimiza utume aliokuwa ameitwa. Lakini serafi alitumwa ili kumwondolea dhiki yake na kumtayarisha kwa utume wake mkuu. Mkaa wa moto kutoka madhabahuni ukawekwa juu ya midomo yake, pamoja na maneno, "Tazama, hiki kimeigusa midomo yako; na uovu wako umeondolewa, na dhambi yako imefutwa." Kisha sauti ya Mungu ikasikika ikisema, "Nimtume nani, na ni nani atakayekwenda kwa ajili yetu?" naye Isaya akaitika, "Mimi hapa; nitume mimi." Aya za 7, 8.

"Mgeni wa mbinguni aliagiza mjumbe aliyekuwa akisubiri, 'Nenda, ukawaambie watu hawa: Hakika mtasikia, lakini hamtaelewa; na hakika mtaona, lakini hamtatambua. Ufanye moyo wa watu hawa kuwa mzito, na uyafanye masikio yao kuwa mazito, na uyafumbe macho yao; isije

wakaona kwa macho yao, wakasikia kwa masikio yao, wakaelewa kwa mioyo yao, wakageuka, wakaponywa.” Aya 9, 10.

Wajibu wa nabii ulikuwa wazi; alipaswa kuinua sauti yake kupinga maovu yaliyotawala. Lakini aliogopa kuichukua kazi hiyo bila hakikisho fulani la tumaini. “Bwana, hata lini?” akauliza. Aya ya 11. Je, hakuna yeyote miongoni mwa watu Wako wateule atakayeelewa na kutubu na kuponywa?

Mzigo wa roho yake kwa ajili ya Yuda aliyepotoka usingebewa bure. Utume wake usingekuwa bila matunda kabisa. Hata hivyo, maovu yaliyokuwa yakiendelea kuongezeka kwa vizazi vingi yasingeweza kuondolewa katika siku zake. Katika maisha yake yote alipaswa kuwa mwalimu mvumilivu na jasiri - nabii wa tumaini pamoja na wa maangamizi. Kusudi la Mungu likitimia mwishowe, matunda kamili ya juhudi zake, na ya kazi ya wajumbe wote waaminifu wa Mungu, yangedhihirika. Masalio yangeokolewa. Ili hili litimie, ujumbe wa onyo na usihi ulipaswa kutolewa kwa taifa waasi, Bwana akatangaza: 'Hata miji iharibike bila mkazi, na nyumba bila mtu, na nchi iwe ukiwa kabisa, na Bwana awaondoe watu mbali sana, na kuwe na kutelekezwa kuu katikati ya nchi.' Aya 11, 12.

Hukumu nzito zilizopaswa kuwapata wasiotubu—vita, uhamisho, ukandamizaji, kupoteza nguvu na hadhi miongoni mwa mataifa—vyote hivi vilikuwa vije ili wale ambao wangeitambua humo mkono wa Mungu aliyechukizwa waongozwe kutubu. Makabila kumi ya ufalme wa kaskazini yangesambazwa hivi karibuni miongoni mwa mataifa, na miji yao ingeachwa ukiwa; majeshi ya maangamizi ya mataifa adui yangekumba nchi yao mara kwa mara; hata Yerusalemu hatimaye ingeanguka, na Yuda angechukuliwa mateka; lakini Nchi ya Ahadi haingebaki kutelekezwa kabisa milele. Hakikisho la mtembeleaji wa mbinguni kwa Isaya lilikuwa hivi: “Ndani yake kutakuwa sehemu ya kumi, nayo itarejea, tena italiwa; Kama mti wa terebinti, na kama mwaloni, ambao kiini chao kimo ndani yao, wanapoangusha majani yao; vivyo hivyo mbegu takatifu itakuwa ndicho kiini chake.” Aya ya 13.

Hakikisho hili la utimilifu wa mwisho wa kusudi la Mungu lilitia moyo moyoni mwa Isaya. Itakuwaje ikiwa nguvu za kidunia zitajipanga dhidi ya Yuda? Itakuwaje ikiwa mjumbe wa Bwana atakutana na upinzani na pingamizi? Isaya alikuwa amemwona Mfalme, Bwana wa majeshi; alikuwa amesikia wimbo wa maserafi, "Dunia yote imejaa utukufu Wake;" alikuwa na ahadi kwamba ujumbe wa Yehova kwa Yuda aliyerudi nyuma ungeandamana na nguvu ya kumtia hatiani ya Roho Mtakatifu; naye nabii akatiwa nguvu kwa kazi iliyokuwa mbele yake. Aya ya 3. Katika utume wake mrefu na mgumu alihifadhi kumbukumbu ya maono haya. Kwa miaka sitini au zaidi alisimama mbele ya wana wa Yuda kama nabii wa tumaini, akizidi kuwa jasiri na kuwa jasiri zaidi katika unabii wake kuhusu ushindi wa baadaye wa kanisa. Manabii na Wafalme, 307-310.